

Innkalling til møte i Styringsgruppen for lektorutdanningen

Møte 5 2021

Tidspunkt: 1 september 9.30 – 11.30

Møtested: kommer senere

Forslag til dagsorden:

I Godkjenning av innkalling og dagsorden

II Presentasjonsrunde

Orienteringssaker

Sak 31/21 Styringsgruppens mandat

Notat fra Studieavdelingen

Sak 32/21 Studenter og ansatte i lærerutdanningen ved UiB

Notat fra Studieavdelingen

Orienterings- og drøftingssaker

Sak 33/21 Erfaringer fra programrådet

Muntlig orientering fra programrådsleder

Sak 34/21 Redesign av 5LU

Notat fra Studieavdelingen

Sak 35/21 Lektorsenter

Notat fra Studieavdelingen

Sak 36/21 Eventuelt

Sak 31/21 Styringsgruppens mandat

Notat

Til: Styringsgruppen for lektorutdanningen

Møte: 1. september 2021

ephorte: 21/284

Bakgrunn

5LU ved UiB har vært gjennom flere evalueringer og endringer etter at den ble etablert i 2004;

- Angellutvalget i 2015, som leverte en rapport om Det humanistiske fakultet som lærer- og lektorutdanningsinstitusjon.
- Hagenutvalget i 2016, som foreslo og medførte endret organisering av lektorutdanningen gjennom flytting av felles programkoordinator fra PS til Studieavdelingen (SA) og etablering av en styringsgruppe for lektorutdanningen bestående av dekanene ved lektorfakultetene.
- Sejerstedutvalget i 2017/18, som fikk i oppgave å identifisere flaskehalser og utfordringer i UiBs lektorutdanning.

Sejerstedutvalgets rapport bekreftet at det var behov for å få til en organisering av lektorutdanningen som gav større kontinuitet og tyngde enn nåværende organisering, som sikret bedre koordinering, samarbeid og ressursstyring og som ga studentene god sammenheng og struktur mellom disiplinfag, pedagogikk, didaktikk og praksis. Blant rapportens anbefalinger var følgende punkter de mest relevante for områder som gjaldt ledelse, organisering, beslutningsmyndighet og ansvar:

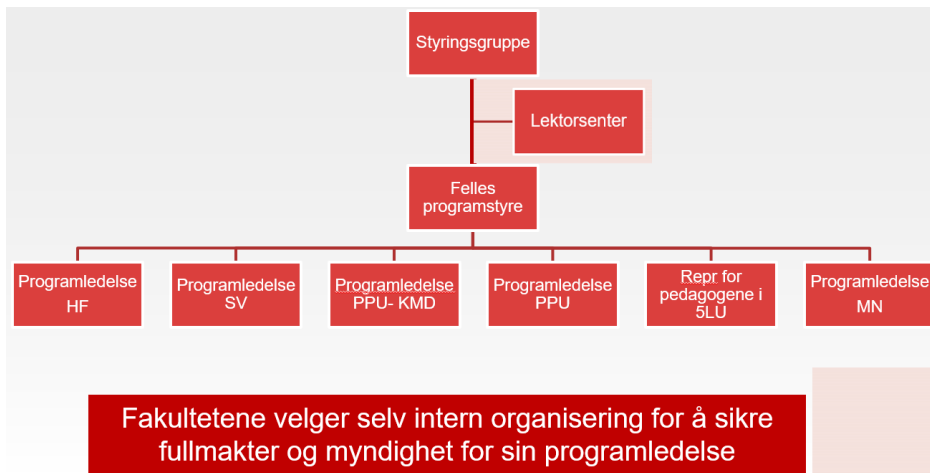
- Det opprettes et faglig-administrativt lektorsenter, sentralt plassert på campus og uten spesifikk fakultetstilknytning, med en leder med tett tilknytning til UiBs ledelse (s. 8).
- Bedre organisering av praksis ved at praksis følger samme mønster ved alle fakultetene og antall praksisvarianter dermed reduseres. Lærerutdanningsutvalgene må foreslå studieløp med lik praksisavvikling slik at kollisjoner unngås (s. 8-9).
- Bedre integrering av disiplinfag og profesjonsfag, bygge ned skillet mellom fagdidaktikk og disiplinfag (s. 9).
- Opprette en instans som har oversikt over ressursbruken på lektorutdanningen (s. 10). En slik funksjon kan legges til lektorsenteret (s. 16)

Styringsgruppen for lektorutdanningen vedtok å slutte seg til forslagene i rapporten og at det skulle opprettes en arbeidsgruppe til å fortsette arbeidet med å utarbeide utkast til mandater for sentrale funksjoner i ny organiseringen av lektorutdanningen.

Arbeidsgruppen startet sitt arbeid i desember 2020 og bestod av pro/visedekanene ved lektorfakultetene, programrådsleder og studentrepresentanter. Viserektor for utdanning ledet arbeidsgruppen. Arbeidsgruppen utarbeidet utkast til følgende mandater; Programledelse for lektorprogrammene ved fakultetene, Programrådet, Styringsgruppen og for et lektorsenter, i tillegg til utkast til organisasjonskart.

Utkast til mandater ble presentert og [godkjent av Styringsgruppen 21.05.21](#) og 17.06.21 ble [sak 76/21, Omorganisering av lektorutdanningen ved UiB](#), vedtatt av Universitetsstyret.

Organisasjonskart

Iverksettelse av ny styringsgruppe

Styringsgruppe etter ny modell iverksettes fra høstsemesteret 2021. Mandat for, og sammensetning av, Programråd og Praksisutvalg fortsetter etter dagens modell, i påvente av at ny organisering gjennomføres.

Styringsgruppens mandat

Styringsgruppen har et overordnet ansvar for lektorutdanningen ved UiB, og skal;

- Fatte vedtak i saker av prinsipiell betydning for lektorprogrammene (inkl. Dekomp) etter at programstyret har gitt sin innstilling.
- Gi føringer for lektorsenteret, programledelse og felles programstyre slik at overordnede mål for lektorutdanningen ved UiB nås.
- Vedta budsjett for aktiviteter organisert av lektorsenteret.
- Vedta prinsipper for ressursfordeling i lektorutdanningen og sikre en transparent økonomi.
- Gi innstilling til Universitetsstyret om endringer i dimensjonering og fordeling av studieplasser, etter at fakultetene har gitt sine innstillinger.

Sammensetning:

- Prorektor (leder styringsgruppen).
- Utdanningsdekanene ved Det humanistiske fakultet, Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet, Det samfunnsvitenskapelige fakultet, Det psykologiske fakultet og Fakultet for kunst, musikk og design.
- To studentrepresentanter m/vara. Et medlem/vara velges av studentparlamentet på konstituerende møte, og et medlem/vara velges av FIL sitt allmøte om høsten.
- To representanter fra skoleeier; Vestland fylkeskommune og en samarbeidende kommune.
- Senterleder for lektorsenteret er sekretær

Frem til ny organisering er gjennomført fortsetter programrådsleder som observatør i Styringsgruppen.

Møter

Det har vært vanlig å gjennomføre to-tre møter hvert semester og møteplan har blitt vedtatt i styringsgruppemøter. Tentativ møteplan ble vedtatt av Styringsgruppen 08.06.21, men på grunn av at det er en ny styringsgruppe som nå er etablert, er det blitt satt opp nye datoer for høsten 2021:

- 1. september, kl 09.30 – 11.30
- 3. november, kl 12.00 - 14.00
- 16. desember, kl 13.30 – 15.30

**Sak 32/21 Studenter og ansatte i lærerutdanningen ved
UiB**

Notat fra Studieavdelingen

Orienteringssak

Notat

Til: Styringsgruppen for lektorutdanningen

Møte: 1. september 2021

ephorte: 21/284

Lektorutdanningen ved UiB har en fakultetsvis og disiplinlaglig forankring. I dag tilbys det fem integrerte 5-årige lektorprogrammer (5LU) ved UiB; ett program ved Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet (MN), tre ved Det humanistiske fakultet (HF) og ett nyopprettet program ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet (SV). I tillegg tilbys ettårig praktiskpedagogisk utdanning (PPU) på toppen av en disiplinlaglig mastergrad. Det psykologiske fakultet (PS) er programansvarlig for PPU og har ansvaret for pedagogikk- og praksisdelen i 5LU.

Endringer i antall studieplasser for 5LU og PPU siden 2019

- I 2019 ble det omgjort 50 PPU-plasser til 5 plasser til lektor på HF og 5 plasser til lektor på MN. Endringen ble iverksatt samme år og har en nedbyggingsperiode fra PPU på 5 år (2023).
- Sommeren 2020 tildelte KD 20 nye integrerte lektorplasser til HF.
- I 2020 ble det omgjort 135 PPU-plasser til 12 plasser til lektor på SV og 9 plasser til lektor på HF, i tillegg til 15 plasser til MAPS-SPED. Endringen ble iverksatt for opptaket 2021 og har en nedbyggingsperiode fra PPU på 5 år (2025).
- Etter nedbyggingsperioden i 2025 vil PPU ha 70 studieplasser.

Omgjøring av sistnevnte 135 PPU-plasser ble behandlet av [Styringsgruppen i sak 39/20](#) og senere godkjent av universitetsstyret og Kunnskapsdepartementet.

Tabellen under viser informasjon om antall studieplasser, opptaks- og søkertall til alle 5LU-programmene og PPU ved UiB de siste 5 årene. Tabellen viser ikke informasjon om ev. ventelister.

Opptaks-studieprogram	Studieplasser					Kvalifisert førsteprisøkere					Møtt				
	2017	2018	2019	2020	2021	2017	2018	2019	2020	2021	2017	2018	2019	2020	2021
LUHF	71,00	100,00	105,00	125,00	134,00	178,00	235,00	233,00	211,00	143,00	118,00	124,00	138,00	162,00	117,00
LUHF, engelsk	18,00	22,00	14,00	21,00	24,00	59,00	72,00	55,00	49,00	40,00	33,00	22,00	25,00	28,00	26,00
LUHF, fransk	7,00	5,00	4,00	4,00	4,00	1,00	5,00	5,00	4,00	1,00	0,00	7,00	3,00	4,00	1,00
LUHF, spansk			10,00	10,00	10,00			10,00	11,00	10,00			9,00	16,00	10,00
LUHF, tysk	7,00	5,00	4,00	4,00	4,00	1,00	7,00	5,00	2,00	3,00	3,00	6,00	4,00	2,00	5,00
LUHF, historie	6,00	20,00	20,00	25,00	28,00	73,00	92,00	84,00	66,00	50,00	20,00	21,00	22,00	32,00	28,00
LUHF, rel.vit	5,00	20,00	20,00	25,00	25,00	6,00	26,00	31,00	35,00	10,00	19,00	26,00	33,00	40,00	18,00
LUHF, nordisk	28,00	28,00	33,00	36,00	39,00	38,00	33,00	43,00	44,00	29,00	43,00	42,00	42,00	40,00	29,00
LUMN	35,00	35,00	40,00	40,00	40,00	63,00	57,00	43,00	43,00	40,00	43,00	35,00	47,00	38,00	29,00
LUSV					17,00					98,00					37,00
5LU totalt	106,00	135,00	145,00	165,00	191,00	241,00	292,00	273,00	254,00	281,00	161,00	159,00	185,00	200,00	183,00
PPU	255,00	255,00	245,00	135,00	189,00	256,00	617,00	160,00	205,00	218,00	223,00	382,00	95,00	126,00	104,00
PPU deltid	35,00	35,00	35,00	0,00	0,00	17,00	8,00	0,00			0,00	0,00	0,00		

Årets opptak skiller seg ut fra foregående år. Nytt av året er lektorprogrammet for samfunnskunnskap, som hadde svært mange kvalifiserte søkere og fylt rammen sin. I tillegg viser tabellen at det i årets opptak har vært en god del færre kvalifiserte søkere til flere av de andre programmene. Størst nedgang har det vært for religionshistorie, nordisk og

naturvitenskap- og matematikk som mangler henholdsvis 7, 10 og 11 studenter for å fylle rammen.

Nasjonale tall viser en generell nedgang i søknadstallene til lærerutdanninger for 2021. Søknadstallene til 5LU ved UiB gikk likevel opp fra i fjor og kan forklares med det store antall søkere til det nye lektorprogrammet i samfunnskunnskap.

For PPU var 2018 et rekordår med svært mange søkere, fordi det var siste året det var mulig å ta PPU uten å ha en mastergrad. Antall kvalifiserte søkere har gått litt oppover siden 2020, men oppmøtetallet er lavt.

Pga. synkende rekrutteringsgrunnlag og svakt oppmøte har de 35 PPU-deltid plassene ikke blitt lyst ut de siste 2 årene. Disse plassene er tilknyttet MN.

Det er vanlig at alle studieprogrammer ved PPU og 5LU overbookes kraftig;

- Erfaringstall fra PPU viser at ca. halvparten av studentene som får et studietilbud møter opp til studiestart og starter studiet. Frafall gjennom studieløpet er også regnet inn.
- Tallene fra 5LU viser at enkelte programmer dermed har flere studenter enn studieplasser. Mange steder fører dette til økt press på didaktikere og fagansatte på 5LU.

Tabellen viser at UiB vil kunne få over 1000 studenter tilknyttet lærerutdanningen i 2025.

Praksis

Praksis er en forskriftsfestet del av utdanningen¹, og studenter på 5LU og PPU skal ha praksis i henholdsvis 100 og 60 dager. Praksisdagene fordeles i perioder med ulik lengde og gjennomføres i bestemte semester. Ved UiB er praksisperiodene organisert slik:

5LU: 1. semester (KOPRA101), 3. semester (KOPRA102), 5. semester (KOPRA103),
7. semester (LAPRA101) og 8. semester (LAPRA102)

PPU: 1. semester (PUPRA101) og 2. semester (PUPRA102)

Høst 2021 skal ca 750 lektorstudenter ut i praksis. Vår 2022 skal ca 280 lektorstudenter ut i praksis.

Ansatte i lektorutdanningen

Det er svært mange ansatte som er involvert i lektorutdanningen (LU) og vanskelig, om mulig, å tallfeste. I januar 2019 ble det innhentet informasjon fra fakultetene om ressursbruken knyttet til lektorutdanningen ved det enkelte fakultet (ephorte 2019/2976). Denne informasjonen bekrefter kompleksiteten.

Undervisningen i 5LU er en integrert del av undervisningen til alle disiplinfagene som inngår i lektorutdanningen. Rundt 80 % av utdanningen er ordinære disiplinemner på fag I og fag II. De som underviser i disse emnene, er dermed tilknyttet LU. Det samme vil veiledere til lektorstudentene som velger å skrive disiplinfaglig masteroppgaver. Disse er imidlertid vanskelig å angi i %-andel.

¹ <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2015-12-21-1771?q=forskrift%20om%20rammeplan> og <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2013-03-18-288?q=forskrift%20om%20rammeplan>

For den profesjonsfaglige delen av utdanningen har alle fakultetene fagdidaktikk-stillinger. Disse bruker i hovedsak sin stilling til undervisning i fagdidaktiske emner i 5LU og PPU, men disse kan også bidra på emner og i undervisning for studenter på disiplinemner.

Per januar 2019 (ephorte 2019/2976) rapporterte fakultetene inn følgende antall didaktikere involvert i LU:

HF: 14 didaktikere (13,5 stillinger)

MN: 9 personer (4 stillinger 100%, 1 stilling 50% og 4 ansatte i til sammen 130%)

SV: 4 personer

PS: 1 person 100%

PS, som har ansvaret for pedagogikk og praksis i både 5LU og PPU, har i tillegg, per januar 2019, 17 pedagoger involvert i LU. Faglig praksiskoordinator tilhører også PS.

Det er også involvert mange administrativt ansatte i lektorutdanningen. HF, MN og SV har bl.a. egne koordinatore for lærerutdanningen ved sitt fakultet, i tillegg til administrativ oppfølging fra studiekonsulenter på instituttene. PS har bl.a. programkoordinator for PPU, to praksiskoordinatorer, eksamenskonsulent for pedagogikk for 5LU. Studieavdelingen har programkoordinator for lektorutdanningen ved UiB og koordinator for desentralisert kompetanseutvikling (Dekomp).

En slik gjennomgangen av ansatte involvert i LU er ikke uttømmende, men gir et bilde av ressursene som er involvert i lektorutdanningen ved UiB. Siden 2019 vil også studentmengden i LU ha økt og UiB har fått et nyopprettet lektorprogram ved SV, med de følgene det har for de ansatte involvert i LU.

Sak 33/21 Erfaringer fra programrådet

Muntlig orientering fra programrådsleder

Orienteringssak

Sak 34/21 Redesign av 5LU

Notat fra Studieavdelingen

Orienteringssak

Notat

Til: Styringsgruppen for lektorutdanningen
Møte: 1. september 2021

ephorte: 21/284

[27.04.21, sak 14/21](#), vedtok Styringsgruppen at den støttet iverksettelsen av en redesignprosess i tråd med forslaget fra arbeidsgruppen av pro/visedekaner. Redesignprosessen ble også trukket fram i [Universitetsstyresaken 76/21](#), der behovet for rask igangsettelse ble understreket av viserektors fremlegging.

[09.07.21, sak 30/21](#), vedtok Styringsgruppen å be professor Endre Brunstad om å lede arbeidet med redesign av UiBs lektorprogrammer med snarlig oppstart. Styringsgruppen har som forutsetning at prosessen med redesign av lektorprogrammet tar utgangspunkt i notatet fra pro/visedekanene og tidligere relevante rapporter, at den organiseres slik at det involverer alle berørte enheter og fagmiljøer, at den gjennomføres i samråd med [UiB Læringslab](#), og at Programrådet holdes løpende orientert.

Endre Brunstad orienterer om status for redesign og prosessen videre.

Sak 35/21 Lektorsenter

Notat fra Studieavdelingen

Orienteringssak

Notat

Til: Styringsgruppen for lektorutdanningen

Møte: 1. september 2021

ephorte: 21/284

Mandat for et lektorsenter ved UiB inngikk i [sak 76/21, Omorganisering av lektorutdanningen ved UiB](#), som ble vedtatt av Universitetsstyret 17.06.21.

Mandat

Den overordnede målsettingen er å styrke lektorutdanningen ved UiB. Lektorsenteret skal gi lektorutdanningen en enhetlig representasjon innad og utad, bidra til et sammenhengende faglig og organisatorisk innhold og en bedret studieopplevelse.

Gjennom tettere samarbeid med skolene skal senteret styrke praksisopplæringen og legge til rette for studentenes opplevelse av faglig sammenheng i profesjonsutdanningen. Med utgangspunkt i den fakultetsvise, disiplinfaglige forankringen som i dag kjennetegner lektorprogrammene ved UiB, skal lektorsenteret være en samarbeidsarena for de som underviser i disiplinfag, didaktikk og pedagogikk. Senteret skal imøtekomme forventninger om profesjonsfaglig kompetanseutvikling, FOU-samarbeid, samordning og utvikling av praksis, bedre koordinering av undervisningstilbud og videreutvikling av grenseflaten mot skolesektoren.

Lektorsenteret

Lektorsenteret er ledet av en senterleder i faglig stilling. Lektorsenteret har faglig administrativt ansvar for lektorutdanningen (5LU og PPU) ved UiB. Dette innebærer et ansvar for å løfte opp faglige og administrative problemstillinger til diskusjon når det er behov for å samhandle på tvers av fakultetsgrensene. Senteret har saksforberedende og utøvende myndighet i overenstemmelse med vedtak i styringsgruppen og felles programstyre, og det har sekretariatsansvaret for begge disse organene

Lektorsenteret skal:

- Skape møteplasser som støtter opp om integrasjon mellom disiplinfag og profesjonsfag (inkl. praksis) i lektorprogrammene.
- Være pådriver for å skape et felles lærerutdanningsmiljø for studenter og ansatte, bl.a. gjennom faglig-sosiale arrangement.
- Støtte opp under praksisnær og tverrfakultær forskning og utvikling på skolerelevant forskning lokalt ved UiB.
- Støtte opp om at det disiplinfaglige og profesjonsfaglige tilbudet er i tråd med gjeldende rammeplaner og nasjonale retningslinjer for lektorutdanning.
- Initiere og følge opp institusjonelt samarbeid innenfor lektorutdanning utenfor UiB.
- Drifte, koordinere og ha budsjett- og tilsynsansvar for ordningen Desentralisert kompetanseutvikling (Dekomp).
- Ha emneansvar for praksisemnet.
- Organisere og drifte praksis og samarbeide med universitets- praksis-, og partnerskoler.
- Fastsette semestermatrisen for praksis i lektorutdanningene etter innspill fra fakultetene, med det formål å sikre kollisjonsfrie timeplaner.
- Rådgi fakultetene om opptaksrammer og dimensjonering på lektorprogrammene.

- Ha ansvar for studentrekruttering i samarbeid med fakultetene.
- Følge ressursbruken i lektorutdanningen og rapportere til styringsgruppen.
- Være kontaktpunkt for lektorstudentenes fagutvalg (FIL)

Lektorsenterets bemanning

- Enkelte fellesfunksjoner for lektorutdanningen skal ligge til lektorsenteret, herunder senterledelse og koordinatorkfunksjoner.
- Gå i dialog med fakultetene for å avgjøre om ytterligere funksjoner på tvers av fakultetene skal legges til senteret.

Leder for styringsgruppen orienterer om status og prosess videre.